

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Havlíka a soudců Mgr. Michala Králíka, Ph.D., a JUDr. Jiřího Spáčila, CSc., ve věci žalobkyň **a) D. F.**, a **b) J. F.**, zastoupených JUDr. Arturem Ostrým, advokátem se sídlem v Praze 5, Arbesovo náměstí 257/7, proti žalované **P. L.**, zastoupené JUDr. Lukášem Klicperou, advokátem se sídlem v Praze 2, Sokolská 1802/32, o povolení nezbytné cesty, vedené u Okresního soudu v Kutné Hoře pod sp. zn. 9 C 35/2016, o dovolání žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 5. 2022, č. j. 19 Co 174/2021-1110, takto:

I. Dovolání **se odmítá.**

II. Žalobkyně **jsou povinny** nahradit společně a nerozdílně žalované náklady dovolacího řízení ve výši 3 388 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupce advokáta JUDr. Lukáše Klicpery.

Odůvodnění:

Okresní soud v Kutné Hoře („soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 1. 4. 2021, č. j. 9 C 35/2016-933, zamítl žalobu s návrhem, aby žalovaná zřídila ve prospěch každého vlastníka pozemku parc. č. XY zapsaného na LV č. XY v k. ú. a obci XY nezbytnou cestu přes pozemek parc. č. XY zapsaný na LV č. XY v k. ú. a obci XY, a to v rozsahu stanoveném geometrickým plánem č. 262-83/2012 zpracovaným Ing. Lubomírem Čechem dne 2. 7. 2012, schváleném Katastrálním úřadem pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště XY dne 27. 7. 2012 (výrok I.). Dále rozhodl o náhradě nákladů řízení (výroky II, III a IV).

Krajský soud v Praze („odvolací soud“) rozsudkem ze dne 26. 5. 2022, č. j. 19 Co 174/2021-1110, rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích II, III a IV změnil pouze tak, že povinnost k úhradě nákladů řízení uložil oběma žalobkyním společně a nerozdílně, jinak rozsudek soudu prvního stupně v těchto výrocích i ve výroku I potvrdil (výrok II) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok II).

Proti rozsudku odvolacího soudu podávají žalobkyně (dále též „dovolatelky“) dovolání, jehož přípustnost opírají o § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, (dále jen „o. s. ř.“), neboť se domnívají, že rozsudek odvolacího soudu závisí na vyřešení tří otázek procesního práva, při jejichž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, a to za prvé *„zda odvolací soud v případě, že došel k jinému právnímu posouzení věci než soud prvního stupně, z něhož vyplývala potřeba uvést další tvrzení nebo důkazy, na základě čehož lze dovodit, že soud prvního stupně nesplnil svoji poučovací povinnost vyplývající z ustanovení § 118a občanského soudního řádu s ohledem na objektivní princip této povinnosti,*

byl povinen takové rozhodnutí soudu prvního stupně zrušit.“ Odkazují přitom na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2681/2009, sp. zn. 29 Odo 850/2001, sp. zn. 29 Odo 149/2002, sp. zn. 30 Cdo 1060/2013 nebo sp. zn. 33 Cdo 213/2012. Za druhé *„zda odvolací soud v případě, že zjistil že soud prvního stupně nesplnil svoji poučovací povinnost vyplývající z ustanovení § 118a občanského soudního řádu, avšak zároveň došel k závěru, že i kdyby byla poučovací povinnost splněna, neoznačil by poučovaný účastník nezbytné důkazy k prokázání svých tvrzení, byl povinen přesto napravit danou vadu učiněnou soudem prvního stupně tím, že by poučovací povinnost splnil namísto soudu prvního stupně.*“ Zde odkazují na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 619/2011 a sp. zn. 29 Cdo 89/2017. Za třetí *„zda je odvolací soud povinen své rozhodnutí řádně odůvodnit a vypořádat se s námitkami uplatněnými účastníky řízení.*“ Odkazují na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 4118/2010 a sp. zn. 30 Cdo 1238/2013.

Dovolatelky mají předně za to, že soud prvního stupně nesplnil poučovací povinnost ve smyslu § 118a o. s. ř. a nápravu nezjednal ani odvolací soud. Tím se odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu. Tvrdí, že odvolací soud dospěl k odlišnému právnímu názoru než soud prvního stupně, když vyhodnotil, že nezbytnou cestu ve formě služebnosti nelze ve vztahu k pozemku žalované zřídit z důvodu, že žalobkyně žádají zřízení nezbytné cesty pouze za účelem pohodlnějšího spojení ve smyslu § 1032 odst. 1 písm. c) zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“). V souvislosti s odlišným názorem a závěrem odvolacího soudu tak vznikla potřeba uvést další tvrzení a navrhnout provedení dalších důkazů, které však již nemohly být v odvolacím řízení provedeny. Také poukazují na to, že podle nalézacích soudů nepředložily žádné důkazy potřebné k prokázání svého tvrzení, že právní předchůdce žalované (pan P.) udělil souhlas s užíváním svého pozemku jakožto cesty jejich právním předchůdcem (a ostatními sousedy). Pokud ale měly soudy nižších stupňů za to, že dosud navržené důkazy nejsou pro posouzení věci dostatečné, měly je ve smyslu § 118a o. s. ř. vyzvat k doplnění tvrzení a označení důkazů a poučit je o následcích nesplnění takové výzvy, což neučinily. Dovolatelky rovněž považují vydaný rozsudek za nepřezkoumatelný. Odvolací soud se podle jejich názoru dostatečně (nebo vůbec) nevypořádal se všemi účastníky uplatněnými námitkami způsobem odpovídajícím míře jejich závažnosti. Zejména se nevypořádal s jejich námitkou, že soud není vázán návrhem a může zřídit nezbytnou cestu i jiným způsobem, například ve formě obligačního práva.

Žalobkyně také spatřují přípustnost dovolání v tom, že rozsudek odvolacího soudu je založen na již vyřešené otázce hmotného práva, která však musí být dovolacím soudem posouzena jinak, a to *„zda soud není za jakýchkoliv okolností oprávněn zřídit služebnost cesty na lesním pozemku, jakožto pozemku služebném, bez souhlasu vlastníka takového pozemku.*“ Poukazují na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 225/2006 a tvrdí, že by toto rozhodnutí nemělo být bez výjimky aplikováno na všechny lesní pozemky, ale každý případ by měl být posuzován individuálně. V posuzované věci totiž platí, že předmětná cesta na pozemku žalovaných neslouží k obhospodařování žádného lesa, nýbrž jako přístupová komunikace k přilehlým stavbám a jejich zahradám.

Navrhují, aby Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil zpět k dalšímu řízení.

Podle žalované není dovolání přípustné ani důvodné. Rozhodnutí odvolacího soudu považuje za správné, dostatečně odůvodněné a navrhuje dovolání jako nepřípustné odmítnout, případně pro nedůvodnost zamítnout.

Dovolání není přípustné.

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Podle § 241a odst. 1 – 3 o. s. ř. dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, vymezení důvodu dovolání, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání (§ 237 až 238a) a čeho se dovolatel domáhá (dovolací návrh). Důvod dovolání se vymezí tak, že dovolatel uvede právní posouzení věci, které pokládá za nesprávné, a že vyloží, v čem spočívá nesprávnost tohoto právního posouzení.

K první a druhé otázce týkající se námitky nesplnění poučovací povinnosti soudu podle § 118a o. s. ř.:

Nejvyšší soud opakovaně dovodil, že poučení podle § 118a odst. 1 až 3 o. s. ř. slouží k tomu, aby účastníci tvrdili rozhodné skutečnosti (splnili povinnost tvrzení) a aby označili důkazy způsobilé tato tvrzení prokázat (splnili povinnost důkazní). Účelem této poučovací povinnosti je zabránit tomu, aby se účastník nedozvěděl až z rozhodnutí pro něho nepříznivého, tedy překvapivě, že podle hodnocení soudu neunesl břemeno tvrzení či důkazní. Postup podle § 118a o. s. ř. přichází v úvahu tehdy, jestliže účastníky uvedená tvrzení a navržené (případně i nenavržené, ale provedené) důkazy nepostačují k tomu, aby byl objasněn skutkový stav věci [srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2003, sp. zn. 21 Cdo 121/2003, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2006, sp. zn. 22 Cdo 2335/2005, přičemž Ústavní soud stížnost směřující proti tomuto rozhodnutí usnesením ze dne 1. 11. 2006, sp. zn. II ÚS 532/06, odmítl (tato i další níže citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu a Ústavního soudu jsou dostupná na www.nsoud.cz a nalus.usoud.cz)]. Byla-li tedy žaloba zamítnuta (popřípadě procesní obrana žalovaného neobstála) nikoli proto, že účastník řízení ohledně určité, rozhodné (právně významné) skutečnosti neunesl důkazní břemeno (že se jím tvrzenou skutečnost nepodařilo prokázat), nýbrž na základě učiněného skutkového zjištění (tj. že byla tvrzená rozhodná skutečnost prokázána anebo bylo prokázáno, že je tomu jinak, než bylo tvrzeno), pak zde není pro postup soudu podle ustanovení § 118a o. s. ř. důvod (srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. 32 Cdo 3211/2010, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2013, sp. zn. 32 Cdo 1591/2011). Ustanovení § 118a odst. 2 o. s. ř. pak míří speciálně na ty situace, kdy účastník nevyličil všechny skutečnosti rozhodné pro právní posouzení věci z toho důvodu, že je z pohledu jím zvažovaného právního posouzení, odlišného od právního posouzení věci soudem, za právně významné nepovažoval. Jsou-li však dosavadní tvrzení (a navržené důkazy) postačující i pro objasnění skutkového stavu věci rozhodného z hlediska hypotézy právní normy zvažované soudem, není k poučení podle ustanovení § 118a odst. 2 o. s. ř. důvod (srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 3. 2007, sp. zn. 21 Cdo 194/2006).

Nesplnění poučovací povinnosti soudu spatřují dovolatelky v tom, že je odvolací soud neseznámil se svým odlišným právním názorem - že nezbytnou cestu ve formě služebnosti nelze ve vztahu k pozemku žalované zřídit proto, že žalobkyně žádají zřízení nezbytné cesty pouze za

účelem pohodlnějšího spojení - a nepoučil je ve smyslu § 118a odst. 2 o. s. ř. o potřebě doplnit tvrzení a důkazní návrhy. Odvolací soud přitom uzavřel, že v posuzované věci nejsou předpoklady pro zřízení práva nezbytné cesty, a to zčásti způsobem pro charakter pozemku, který podle § 20 odst. 1 písm. g) lesního zákona takovou možnost vylučuje a dílem pro závěr (jímž potvrdil zamítavé rozhodnutí soudu prvního stupně), že právo nezbytné cesty je žádáno jen za účelem pohodlnějšího spojení mezi nemovitostí žadatelek a veřejnou komunikací. Z uvedeného je zřejmé, že rozhodnutí odvolacího soudu není na jiném právním závěru, který by vyžadoval doplnění potřebných tvrzení a následně případně i důkazů, založeno, a proto není pro postup podle § 118a odst. 2 o. s. ř. v dané věci důvod. Odvolacímu soudu proto nelze důvodně vytýkat, že žalobkyně nepoučil postupem podle ustanovení § 118a odst. 2 o. s. ř. o případném možném jiném právním názoru, který by vyžadoval doplnění skutkových tvrzení, případně doplnění důkazů.

Dovolatelky také spatřují nesplnění poučovací povinnosti soudu o neunesení důkazního břemene ve smyslu § 118a odst. 1 a 3; že se jim nepodařilo prokázat, že právní předchůdce žalované (pan P.) udělil souhlas s užíváním svého pozemku jakožto cesty jejich právním předchůdcem (a ostatními sousedy), nebo že dosud navržené důkazy nejsou pro posouzení věci dostatečné. Z obsahu spisu však vyplývá, že soud prvního stupně nezaložil své rozhodnutí na závěru o neunesení břemene tvrzení, resp. břemene důkazního; naopak vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, jenž odpovídal tvrzením žalované. Vyjádřeno jinak, účastníky navržené důkazy postačovaly k tomu, aby byl objasněn skutkový stav v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí věci; je přitom nerozhodné, že odporuje verzi předkládané dovolatelkami. Pro postup podle § 118a odst. 1 až 3 o. s. ř. tudíž nebyl důvod.

Z rozhodnutí odvolacího soudu a z obsahu spisu se podává, že odvolací soud založil své rozhodnutí na rozhodných skutečnostech, jež již byly v průběhu řízení zjištěny a účastníky tvrzeny. Námitky dovolatelek ohledně nesplnění poučovací povinnosti soudu podle § 118a o. s. ř. proto nemohou založit přípustnost dovolání a odvolací soud se neodchýlil od rozhodovací praxe Nejvyššího soudu.

Přípustnost dovolání nezakládá ani v pořadí třetí dovolatelkami vymezená otázka týkající se nedostatečného odůvodnění a nepřezkoumatelnosti rozsudku odvolacího soudu:

K otázce nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí se dovolací soud ve své ustálené rozhodovací praxi vyjádřil tak, že za měřítko toho, zda je či není rozhodnutí soudu přezkoumatelné, je třeba považovat především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě využít opravných prostředků proti tomuto rozhodnutí. I když rozhodnutí soudu nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nejsou podle obsahu uplatněného opravného prostředku na újmu práv účastníků řízení. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů tehdy, když vůči němu nemůže účastník, který s rozhodnutím nesouhlasí, náležitě formulovat důvody opravného prostředku, a ani soud rozhodující o tomto opravném prostředku nemá náležité podmínky pro zaujetí názoru na věc. Nelze pokládat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí, u něhož je všem účastníkům nepochybné, jak a proč bylo rozhodnuto (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, uveřejněný pod číslem 100/2013 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2014, sp. zn. 21 Cdo 3466/2013, a ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. 22 Cdo 3814/2015). Poměřováno těmito závěry, rozsudek odvolacího soudu není nepřezkoumatelný. V nyní posuzovaném případě odůvodnění rozsudku odvolacího soudu představuje dostatečnou oporu k tomu, aby žalobkyně

měly možnost v dovolání proti němu uplatnit své námitky.

V rozsudku ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. 28 Cdo 4118/2010, Nejvyšší soud zdůraznil, že „jedním z principů představujících neopomenutelnou součást práva na spravedlivý proces je povinnost soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit, přičemž se musejí vypořádat s námitkami uplatněnými účastníky řízení, a to způsobem odpovídajícím míře jejich závažnosti. Pokud soudy této zákonné povinnosti nedostojí, a to jednak tím, že se zjištěnými skutečnostmi nebo tvrzenými námitkami nezabývají vůbec, nebo se s nimi vypořádají nedostatečným způsobem, založí tím nepřezkoumatelnost jimi vydaných rozhodnutí“ (k těmto závěrům se pak Nejvyšší soud přihlásil v rozsudku ze dne 20. 4. 2016, sp. zn. 22 Cdo 3332/2015).

Ve zde projednávané věci se však o takový případ nepřezkoumatelného rozhodnutí nejedná, neboť dovolatelky ve svém odvolání formulovaly námitky týkající se nesprávného právního posouzení soudu prvního stupně a vůči postupu soudu při hodnocení některých důkazů a s tím související úplnosti skutkových zjištění, přičemž je zřejmé, že odvolací soud vytýkaná pochybení u soudu prvního stupně neshledal. Namítané nedostatky postupu soudu prvního stupně nebránily žalobkyním v možnosti řádného uplatnění jejich procesních práv v odvolacím řízení a ani odvolacímu soudu v možnosti přezkoumat rozhodnutí soudu prvního stupně a zaujmout právní názor na věc.

Jinak řečeno, rozhodnutí odvolacího soudu shora uvedeným požadavkům v projednávané věci vyhovuje. Z odůvodnění napadeného rozsudku zřetelně a srozumitelně plynou důvody, pro které se odvolací soud ztotožnil se skutkovými závěry i právním posouzením věci soudem prvního stupně. Odvolací soud přitom přesvědčivým způsobem, s odkazem na relevantní judikaturu Nejvyššího soudu, vysvětlil, z jakého důvodu se v poměrech projednávané věci přiklonil k závěru o zamítnutí návrhu žalobkyň na zřízení nezbytné cesty přes pozemek žalované.

Přiléhavost rovněž postrádá kritika postupu odvolacího soudu, jenž se podle mínění dovolatelek v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně nevypořádal s každou uplatněnou odvolací námitkou. Ústavní soud totiž konstantně judikuje, že ústavně zaručenému právu na spravedlivý proces odpovídá povinnost obecných soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit a v tomto rámci se adekvátně, co do myšlenkových konstrukcí racionálně logickým způsobem vypořádat s argumentačními tvrzeními uplatněnými účastníky řízení (srovnej např. nálezy Ústavního soudu ze dne 4. 9. 2002, sp. zn. I. ÚS 113/02, ze dne 23. 3. 2006, sp. zn. III. ÚS 521/05, nebo ze dne 17. 4. 2008, sp. zn. I. ÚS 3184/07, a ze dne 30. 10. 2006, sp. zn. I. ÚS 74/06). Zmíněnému pojmu adekvátně je potom ve smyslu judikatury Ústavního soudu nutno z pohledu mezí nezávislého soudního rozhodování (srovnej článek 82 odst. 1 Ústavy České republiky) rozumět tak, že se požaduje přiměřeně dostatečná míra odůvodnění, tj. „rozsah této povinnosti se může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován ve světle okolností každého případu“ s tím, že závazek odůvodnit rozhodnutí „nemůže být chápán tak, že vyžaduje podrobnou odpověď na každý argument“ (srovnej např. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 1. 2005, sp. zn. IV. ÚS 201/04, ze dne 29. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 787/06, nebo ze dne 22. 9. 2009, sp. zn. III. ÚS 961/09). Rozsah reakce na konkrétní námitky je tedy co do širě odůvodnění spjat s otázkou hledání míry, případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní, resp. i s otázkou případů hraničních, když je nutno reflektovat, že lze požadovat pouze takovou míru přesnosti, jakou povaha předmětu úvahy připouští (srovnej nález Ústavního soudu ze dne 10. 12. 2014, sp. zn. IV. ÚS 919/14, bod 14.). Toto stanovisko zastává i Evropský soud pro lidská práva (srovnej jeho rozhodnutí ve věci V. d. H. proti Nizozemsku ze dne 19. 4. 1994, č. 16034/90, bod 61, ve věci R. T. proti Španělsku ze dne 9. 12. 1994, č.

18390/91, bod 29, ve věci H. B. proti Španělsku ze dne 9. 12. 1994, č. 18064/91, bod 27, a ve věci H. a další proti Francii ze dne 19. 2. 1998, č. 20124/92, bod 42; citovaná rozhodnutí jsou přístupná na internetových stránkách Evropského soudu pro lidská práva www.echr.coe.int).

V daném kontextu nemá opodstatnění ani námitka dovolatelek ohledně porušení jejich práva na spravedlivý proces. Skutečnost, že odvolací soud založil své řádně, důvodně a přezkoumatelně odůvodněné rozhodnutí na závěru, s nímž dovolatelky nesouhlasí, nezakládá porušení jejich ústavně zaručených práv. Právo na spravedlivý proces nelze interpretovat tak, že by znamenalo právo na příznivé rozhodnutí ve věci bez dalšího.

Přípustnost dovolání nezakládá ani v pořadí čtvrtá otázka *„zda soud není za jakýchkoliv okolností oprávněn zřídit služebnost cesty na lesním pozemku, jakožto pozemku služebném, bez souhlasu vlastníka takového pozemku.“*

Dovolatelky svými námitkami brojí proti závěru odvolacího soudu, že v posuzované věci nejsou předpoklady pro zřízení práva nezbytné cesty pro charakter pozemku, který podle § 20 odst. 1 písm. g) lesního zákona takovou možnost vylučuje. Zcela však opomíjí skutečnost, že to byl pouze jeden ze dvou důvodů, pro který odvolací soud zřízení nezbytné cesty přes pozemek žalované zamítl. Tím druhým bylo, že právo nezbytné cesty je žádáno jen za účelem pohodlnějšího spojení ve smyslu § 1032 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

I podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013 platí, že spočívá-li rozhodnutí, jímž odvolací soud potvrdil rozhodnutí soudu prvního stupně, na posouzení více právních otázek (na více závěrech), z nichž každé samo o sobě vede k zamítnutí žaloby, není dovolání ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné, jestliže řešení některé z těchto otázek nebylo dovoláním zpochybněno nebo jestliže některá z těchto otázek nesplňuje předpoklady vymezené v ustanovení § 237 o. s. ř.

Je tomu tak proto, že dovolací soud je vázán uplatněnými dovolacími důvody, včetně jejich obsahového vymezení, a z jiných, než dovolatelem uplatněných důvodů, napadené rozhodnutí přezkoumat nemůže (srov. ustanovení § 242 odst. 3 věty první o. s. ř. a závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2009, sp. zn. IV. ÚS 560/08). Věcný přezkum posouzení ostatních právních otázek (závěrů odvolacího soudu) za tohoto stavu správnost rozhodnutí ovlivnit nemůže a dovolání je tak nepřípustné jako celek (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2005, sp. zn. 29 Odo 663/2003, uveřejněné pod číslem 48/2006 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, a dále usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 9. 2014, sp. zn. 32 Cdo 1237/2014, ze dne 25. 3. 2014, sp. zn. 29 Cdo 3558/2013, a ze dne 23. 10. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2303/2013).

Pokud tedy dovolatelky zpochybňují dovoláním pouze jeden závěr odvolacího soudu (že charakter pozemku podle § 20 odst. 1 písm. g) lesního zákona takovou možnost vylučuje), aniž by učinily předmětem dovolacího přezkumu i závěr druhý (že právo nezbytné cesty je žádáno jen za účelem pohodlnějšího spojení ve smyslu § 1032 odst. 1 písm. c) o. s. ř.), který však sám o sobě vede k zamítnutí žaloby na povolení nezbytné cesty, nemůže ani tato dovolatelkami vymezená právní otázka založit přípustnost dovolání.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší soud neshledal dovolání žalobkyň přípustným, a proto je podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

V souladu s § 243f odst. 3 větou druhou o. s. ř. neobsahuje rozhodnutí o náhradě nákladů dovolacího řízení odůvodnění.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

Nesplní-li žalobkyně povinnost uloženou jim tímto rozhodnutím, může se žalovaná domáhat výkonu rozhodnutí či exekuce.

V Brně dne 22. 8. 2023

Havlík

Mgr. David

předseda senátu